THÔNG CÁO BÁO CHÍ

Khởi động dự án SustainCoffee nhằm thúc đẩy thực hành ESG và nâng cao năng lực đáp ứng thị trường quốc tế của ngành cà phê Việt Nam

Dự án do Liên minh châu Âu tài trợ sẽ hỗ trợ hơn 400 doanh nghiệp và hợp tác xã cà phê tại Đắk Lắk và Sơn La tăng cường thực hành phát triển bền vững, truy xuất nguồn gốc và kinh doanh có trách nhiệm.

Đắk Lắk, ngày 6 tháng 11 năm 2026 – CARE Quốc tế tại Việt Nam, cùng với chính quyền địa phương và các đối tác, chính thức khởi động dự án SustainCoffee - *Cà phê bền vững, nâng tầm trách nhiệm tại Việt Nam*, đánh dấu nỗ lực mới nhằm nâng cao năng lực cạnh tranh, tính bền vững và khả năng thích ứng của ngành cà phê Việt Nam trước những yêu cầu ngày càng cao của thị trường quốc tế.

Được tài trợ bởi Liên minh châu Âu (EU) trong khuôn khổ sáng kiến Global Gateway (Cửa ngõ Toàn cầu), dự án SustainCoffee sẽ được triển khai từ tháng 12/2025 đến tháng 5/2029 tại hai tỉnh Đắk Lắk và Sơn La. Dự án đặt mục tiêu hỗ trợ trực tiếp hơn 400 doanh nghiệp siêu nhỏ, nhỏ và vừa (MSMEs) và hợp tác xã trong chuỗi giá trị cà phê, đồng thời dự kiến mang lại lợi ích gián tiếp cho khoảng 1,4 triệu nông dân và người lao động trong chuỗi cung ứng.

Dự án được triển khai vào thời điểm mang tính bước ngoặt đối với Việt Nam, một trong những quốc gia sản xuất và xuất khẩu cà phê hàng đầu thế giới. Trong bối cảnh các thị trường quốc tế ngày càng chú trọng đến tính bền vững về môi trường, thực hành kinh doanh có trách nhiệm và tính minh bạch của chuỗi cung ứng, doanh nghiệp và người sản xuất cà phê Việt Nam đang chịu áp lực ngày càng lớn trong việc chứng minh khả năng đáp ứng các yêu cầu mới, đồng thời duy trì vị thế trên thị trường.

Nghiên cứu mới chỉ ra những khoảng trống đáng kể trong thực hành phát triển bền vững và năng lực đáp ứng thị trường

Tại sự kiện khởi động, kết quả nghiên cứu rà soát dữ liệu ban đầu do Công ty Tư vấn Quản lý MCG thực hiện trong khuôn khổ dự án SustainCoffee đã cho thấy những tiến triển cũng như các thách thức còn tồn tại trong quá trình chuyển đổi của ngành cà phê hướng tới sản xuất bền vững và kinh doanh có trách nhiệm.

Trong niên vụ 2025–2026, Liên minh châu Âu chiếm 38%[1] tổng lượng cà phê xuất khẩu của Việt Nam, cho thấy tầm quan trọng đặc biệt của việc duy trì khả năng tiếp cận thị trường này. Các yêu cầu mới, trong đó có Quy định chống mất rừng của Liên minh châu Âu (EUDR), nhấn mạnh sự cần thiết của hệ thống truy xuất nguồn gốc đáng tin cậy, dữ liệu định vị địa lý và bằng chứng chứng minh tính hợp pháp của hoạt động sản xuất.

Tuy nhiên, nghiên cứu ước tính rằng trong năm 2025, chỉ khoảng 30%[2] sản lượng cà phê của Việt Nam thuộc các chuỗi cung ứng có chứng nhận hoặc có khả năng truy xuất nguồn gốc kèm dữ liệu định vị

[1] https://en.vneconomy.vn/vietnams-coffee-exports-hit-85-billion-in-20252026-crop-year.htm
[2] https://efi.int/sites/default/files/2026-08/eudrpreparednesscheckcoffeesectorvietnamen_254128269.pdf

địa lý. Khoảng 70%[3] sản lượng còn lại vẫn được lưu thông qua các kênh truyền thống, thường phụ thuộc vào hồ sơ, chứng từ giấy.

Bên cạnh việc đáp ứng các yêu cầu về môi trường, quản trị doanh nghiệp vẫn là một khoảng trống đáng kể. Kết quả từ các hợp tác xã và doanh nghiệp siêu nhỏ, nhỏ và vừa được khảo sát[4] cho thấy, mặc dù 84% đã áp dụng các biện pháp phát triển bền vững về môi trường và xã hội, chỉ 44% thực hiện các hoạt động quản trị doanh nghiệp một cách chính thức. Không có doanh nghiệp nào trong mẫu khảo sát công bố báo cáo phát triển bền vững và chỉ 1% từng tiếp cận nguồn tín dụng xanh.

Những khoảng trống này cho thấy việc áp dụng các thực hành bền vững tại nông hộ chưa đồng nghĩa với việc doanh nghiệp đã có được hệ thống quản trị, hồ sơ minh chứng đáng tin cậy và cơ hội tiếp cận tài chính cần thiết để cạnh tranh tại các thị trường có yêu cầu ngày càng chặt chẽ.

Nghiên cứu cũng chỉ ra sự khác biệt đáng kể về mức độ nhận thức và khả năng tiếp cận các công cụ số[5]. Trong năm 2024[6], tỷ lệ nông hộ nhỏ được khảo sát có nhận thức về các yêu cầu của EUDR được ước tính ở mức 29,8% tại khu vực Tây Nguyên, so với 19,2% tại khu vực Tây Bắc. Mặc dù điện thoại thông minh đã được sử dụng rộng rãi, chỉ 2% số hộ được khảo sát cho biết có sử dụng điện thoại thông minh để lập bản đồ định vị địa lý thửa đất canh tác.

Phát triển bền vững về xã hội cũng là một thách thức cần được quan tâm. Các nghiên cứu ngành được trích dẫn trong báo cáo cho thấy, mặc dù 93% người lao động trong ngành cà phê được khảo sát có bảo hiểm y tế, chỉ 24% có bảo hiểm xã hội và 25,9% lao động làm thuê trong sản xuất nông nghiệp nhận mức thu nhập thấp hơn mức lương tối thiểu vùng. Phụ nữ được ước tính đóng góp khoảng 60–70% lao động tại các nông hộ cà phê ở khu vực cao nguyên, cho thấy tầm quan trọng của việc bảo đảm quá trình chuyển đổi sang sản xuất cà phê bền vững diễn ra theo hướng bao trùm và công bằng.

Nhìn chung, những phát hiện này cho thấy quá trình chuyển đổi bền vững của ngành cà phê không chỉ đòi hỏi cải tiến kỹ thuật canh tác, mà còn cần sự đầu tư và phối hợp đồng bộ nhằm nâng cao năng lực quản trị kinh doanh có trách nhiệm, mở rộng khả năng tiếp cận công nghệ, tăng cường bảo vệ quyền lợi người lao động và thúc đẩy tài chính toàn diện.

Chuyển các cam kết ESG thành hành động thực tiễn

SustainCoffee hướng tới giải quyết những thách thức này bằng cách hỗ trợ các doanh nghiệp và hợp tác xã địa phương chuyển hóa các nguyên tắc về môi trường, xã hội và quản trị (ESG) thành những hoạt động cụ thể, có thể áp dụng, đo lường và duy trì lâu dài.

Dự án sẽ tập trung vào bốn nhóm hoạt động có mối liên hệ chặt chẽ:

---

[3] https://efi.int/sites/default/files/2026-08/eudrpreparednesscheckcoffeesectorvietnamen_254128269.pdf
[4] https://docs.google.com/viewerng/viewer?url=http://msdvietnam.org/wp-content/uploads/Bao-cao-AGREEN-ban-full.pdf&hl=en
[5] https://www.fern.org/publications-insight/article/opportunities-and-obstacles-how-to-ensure-vietnamese-smallholder-coffee-farmers-are-ready-for-the-eudr/
[6] https://www.ilo.org/sites/default/files/2024-07/book%202.%20Summary%20of%20coffee.%20eng%209.7.24.pdf

- **Nâng cao năng lực thực hành ESG:** Xây dựng ba bộ công cụ tự đánh giá phù hợp với từng nhóm đối tượng và triển khai các hoạt động nâng cao năng lực, giúp doanh nghiệp và hợp tác xã cà phê đánh giá hiệu quả thực hành phát triển bền vững, cải thiện quản trị và tăng cường năng lực xây dựng hồ sơ, báo cáo ESG.
- **Thúc đẩy đầu tư vào các giải pháp thực tiễn:** Cung cấp hoạt động tư vấn, hướng dẫn kỹ thuật và các gói hỗ trợ tài chính để doanh nghiệp tham gia dự án có thể triển khai các kế hoạch cải thiện ESG cụ thể, đồng thời đầu tư vào các thực hành kinh doanh bền vững.
- **Tăng cường hệ thống hỗ trợ tại địa phương:** Phối hợp với các hiệp hội doanh nghiệp địa phương, trong đó có Hiệp hội Cà phê Buôn Ma Thuột, nhằm nâng cao năng lực cung cấp dịch vụ tư vấn ESG và hỗ trợ truy xuất nguồn gốc một cách thường xuyên, lâu dài.
- **Thúc đẩy đối thoại chính sách và nâng cao năng lực đáp ứng thị trường:** Tạo điều kiện cho hoạt động đối thoại giữa khu vực công và tư, đồng thời xây dựng các khuyến nghị chính sách dựa trên bằng chứng nhằm thúc đẩy khả năng tiếp cận các tiêu chuẩn ESG, nguồn tài chính xanh và tạo môi trường thuận lợi cho đầu tư có trách nhiệm.

Thông qua các hoạt động này, SustainCoffee hướng tới nâng cao năng lực của doanh nghiệp và hợp tác xã sản xuất, kinh doanh cà phê trong việc đáp ứng những yêu cầu không ngừng thay đổi của thị trường, đồng thời tạo thêm cơ hội để nông dân, người lao động và cộng đồng địa phương được hưởng lợi từ chuỗi giá trị cà phê bền vững và bao trùm hơn.

Phát biểu tại sự kiện, ông Gonzalo Serrano de la Rosa, Phó Trưởng ban Hợp tác, Phái đoàn Liên minh châu Âu tại Việt Nam, nhấn mạnh: *"Thương mại bền vững không chỉ hướng tới việc tạo ra những cơ hội phát triển lâu dài cho doanh nghiệp và cộng đồng, mà còn phải bảo vệ môi trường và tôn trọng quyền con người. Thông qua SustainCoffee, Liên minh châu Âu hỗ trợ các doanh nghiệp và nhà sản xuất cà phê Việt Nam nâng cao năng lực cạnh tranh, tăng cường tính minh bạch và tham gia hiệu quả hơn vào các chuỗi giá trị toàn cầu có trách nhiệm. Điều này thể hiện mục tiêu của sáng kiến Global Gateway trong việc thúc đẩy các quan hệ đối tác kinh tế bền vững và bao trùm."*

Ông Nguyễn Thiên Văn – Ủy viên Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh, Phó Chủ tịch UBND tỉnh Đắk Lắk, chia sẻ: *"Cà phê là ngành kinh tế quan trọng của tỉnh Đắk Lắk, gắn liền với sinh kế của hàng nghìn hộ nông dân. Trong bối cảnh ngành đang thích ứng với những yêu cầu mới của thị trường quốc tế, việc thúc đẩy sản xuất bền vững và thực hành kinh doanh có trách nhiệm là một ưu tiên quan trọng. Chúng tôi đánh giá cao dự án SustainCoffee trong việc tạo cơ hội kết nối doanh nghiệp, hợp tác xã và người nông dân với kiến thức, nguồn lực và các quan hệ đối tác thiết thực, qua đó đóng góp vào sự phát triển lâu dài của ngành cà phê tỉnh nhà."*

Bà Lê Kim Dung, Trưởng văn phòng đại diện CARE Quốc tế tại Việt Nam, nhấn mạnh những tác động kỳ vọng của dự án trong bối cảnh ngành cà phê đang chuyển đổi: *"Quá trình chuyển đổi hướng tới ngành cà phê bền vững cần bảo đảm cả hiệu quả kinh tế và tính bao trùm về xã hội. Nhiều doanh nghiệp nhỏ và hợp tác xã đã chủ động nỗ lực cải thiện hoạt động sản xuất, kinh doanh, nhưng vẫn còn thiếu các công cụ, nguồn lực và sự hỗ trợ cần thiết để chứng minh những tiến bộ đã đạt được. SustainCoffee được thiết kế để thu hẹp khoảng trống này, chuyển hóa các yêu cầu ESG thành những*

giải pháp thiết thực, đồng thời bảo đảm rằng nông hộ nhỏ, phụ nữ và người lao động không bị bỏ lại phía sau."

Tăng cường hợp tác vì tương lai bền vững của ngành cà phê

Sự kiện khởi động dự án có sự tham gia của đại diện chính quyền địa phương, Phái đoàn Liên minh châu Âu tại Việt Nam, CARE Quốc tế tại Việt Nam, Trung tâm Phát triển Cộng đồng (CDC), Hiệp hội Cà phê – Ca cao Việt Nam (VICOFA), các tổ chức ngành hàng và nhiều bên liên quan trong chuỗi giá trị cà phê.

Các đại biểu đã thảo luận về những kết quả chính của nghiên cứu rà soát dữ liệu ban đầu, tìm hiểu các công cụ chứng nhận và đánh giá ESG, trong đó có bộ tiêu chuẩn 4C, đồng thời trao đổi quan điểm tại phiên tọa đàm với chủ đề "Từ cam kết đến thực hành ESG trong ngành cà phê Việt Nam".

Các nội dung thảo luận nhấn mạnh tầm quan trọng của việc cung cấp hỗ trợ thiết thực cho doanh nghiệp và hợp tác xã cà phê, tăng cường phối hợp giữa các bên thuộc khu vực công và tư, cũng như đầu tư vào những giải pháp phù hợp với điều kiện địa phương, bảo đảm hài hòa giữa trách nhiệm môi trường, tính bao trùm xã hội và năng lực cạnh tranh của doanh nghiệp.

Ông Trần Hồng Nhật, Phó Giám đốc Trung tâm Phát triển Cộng đồng (CDC), chia sẻ: *"Đối với nhiều hợp tác xã và doanh nghiệp nhỏ trong ngành cà phê tại Đắk Lắk, phát triển bền vững đã là một phần trong những nỗ lực hằng ngày. Tuy nhiên, việc chuyển những thực hành này thành kết quả có thể đo lường và đáp ứng các yêu cầu của thị trường vẫn là một thách thức. Thông qua SustainCoffee, chúng tôi sẽ làm việc trực tiếp với các doanh nghiệp, hợp tác xã và nông dân địa phương để xác định những cải tiến thiết thực, nâng cao năng lực quản lý hiệu quả thực hành ESG và áp dụng các giải pháp phù hợp với nguồn lực cũng như điều kiện hoạt động của họ. Ưu tiên của chúng tôi là đưa phát triển bền vững vượt ra ngoài yêu cầu tuân thủ đơn thuần, trở thành cơ hội để các doanh nghiệp và cộng đồng sản xuất cà phê địa phương nâng cao năng lực cạnh tranh, khả năng thích ứng và tăng cường kết nối với thị trường toàn cầu.*"

Bằng việc kết nối các ưu tiên phát triển bền vững quốc tế với thực tiễn sản xuất và kinh doanh cà phê tại địa phương, SustainCoffee hướng tới đóng góp vào sự phát triển của ngành cà phê Việt Nam, không chỉ nâng cao khả năng đáp ứng các yêu cầu của thị trường toàn cầu mà còn tăng cường khả năng thích ứng, năng lực cạnh tranh và tính công bằng trong toàn chuỗi giá trị.

Thông tin về dự án SustainCoffee

Dự án SustainCoffee – "Cà phê bền vững, nâng tầm trách nhiệm tại Việt Nam" do Liên minh châu Âu tài trợ trong khuôn khổ sáng kiến Global Gateway và được CARE Quốc tế tại Việt Nam phối hợp với các đối tác và các bên liên quan tại địa phương triển khai.

Dự án được thực hiện từ tháng 12/2025 đến tháng 5/2029 tại hai tỉnh Đắk Lắk và Sơn La, nhằm hỗ trợ các doanh nghiệp siêu nhỏ, nhỏ và vừa cùng các hợp tác xã cà phê tại Việt Nam tăng cường thực hành ESG, nâng cao năng lực truy xuất nguồn gốc, quản trị kinh doanh có trách nhiệm và sẵn sàng tiếp cận các cơ hội thị trường bền vững.

Thông tin về CARE Quốc tế tại Việt Nam

CARE đã hoạt động tại Việt Nam từ năm 1989, hợp tác cùng các tổ chức đối tác địa phương triển khai hơn 400 dự án. CARE tập trung giải quyết những nguyên nhân gốc rễ của nghèo đói và bất bình đẳng, hướng tới thúc đẩy sự phát triển công bằng và bền vững.

Thông qua hợp tác chặt chẽ với các đối tác và cộng đồng, CARE hỗ trợ phụ nữ làm nông nghiệp, người lao động và chủ các doanh nghiệp siêu nhỏ, nhỏ nâng cao kiến thức, kỹ năng và sự tự tin, cải thiện sinh kế, thích ứng với biến đổi khí hậu và phục hồi sau thiên tai. Qua đó, tổ chức hướng tới xây dựng một tương lai bình đẳng và bền vững hơn, nơi mọi người đều có cơ hội phát triển.

Để biết thêm thông tin, vui lòng truy cập: www.care.org.vn.

Thông tin liên hệ báo chí

Nguyễn Thị Kiều Trang, Quản lý Truyền thông và Marketing, CARE Quốc tế tại Việt Nam

Email: nguyenthikieu.trang@care.org; Điện thoại: +84 904 879 991; Website: www.care.org.vn